

Danske landmænd i Uganda satser stort og tror på mulighederne

Der er i mere end 30 år lavet masser af projekter i Uganda i forbindelse med dansk udviklingsbistand til landet. Men der er også danskere, som selv har startet landbrug op i forskellig skala, og en af dem har handel med kakao som hovedbeskæftigelse.

UGANDA

AF NIELS DAMSGAARD HANSEN

 Der er langt til Uganda – i mere end en forstand.

For det første er det en køretur på cirka 10.500 kilometer ned til tæt på ækvator. For det andet mødes man af en helt anden kultur.

- Men man bliver godt taget imod af venlige, smilende folk, der gerne vil noget, fremhæver Søren Næsborg.

Han er en af knapt et par håndfulde danskere, som har valgt at satse på at etablere landbrug i Uganda. Sammen med andre investorer råder han over cirka 1.400 hektar i den nordlige del af landet, som lå udyrket hen for ikke så mange år siden.

Andre, som Titus Kasujja med familie, George Ramlov og Herluf

S. Skovbo, er startet med mindre landbrug.

Fælles for dem er dog, at de ser muligheder i landet, som herhjemme desværre er allermest kendt for sin tidligere præsident, Idi Amin. Underligt nok er det hans navn, der hænger fast. For det er snart 40 år siden, han blev sat fra magten og måtte drage i landflygtighed efter et voldsregime, der varede otte år.

Dansk udviklingshjælp er ydet til landet i 30 år, og i den periode er det måske nok gået langsomt, men der er alligevel sket temmelig meget.

På besøg hos danskere

En mindre gruppe danskere på en studietur arrangeret af Vibeke Rask Grøn sammen med rejsogoplev og Effektivt Landbrug besøgte i slutningen af maj og starten af juni i år de nævnte danskeres landbrug.

Søren Næsborg ejer 40 procent af Northern Uganda Agricultural Centre Ltd. – i daglig tale blot kaldt NUAC. Flere kender ham måske bedre som ejer af Horsens Maskiner A/S, hvis aktiviteter tidligere i år blev solgt.

Titus Kasujja og hans familie er, trods deres oprindelse i Uganda, danske statsborgere, som har valgt at starte forretning op i Uganda. De importerer blandt andet tyresæd, inventar og frø til Uganda fra danske firmaer.

George Ramlov blev adopteret til Danmark som barn og er derfor også dansk statsborger. Han har startet en

Titus Kasujja har startet en import af flere danske produkter, som han håber får gode markedsandele i Uganda. Fotos: Niels Damsgaard Hansen

efter ugandiske forhold større svineproduktion op, som han gerne vil udvide fortløbende.

Herluf S. Skovbo var i april 2009 med en i mindre dansk delegation, der rejste til Uganda for at se på forretningsmulighederne. Dengang var han direktør for og dermed aktiv i Morsø Oliemølle. Da han rejste ud, var han meget i tvivl om mulighederne. Men nu bor han og hans ægtefælle, Vibeke Nørgaard, fast i Uganda og køber kakaobønner op til videresalg – udover at være ejer af et mindre landbrug.

Fra cykelsti til jordvej

NUAC ligger i den nordlige del af Uganda. Nærmeste havneby er

Mombasa i Kenya cirka 1.500 kilometer væk mod øst, og Ugandas hovedstad Kampala er cirka 380 kilometer mod syd.

Dertil kommer, at alene at komme de cirka 38 km op til farmen fra nærmeste asfalteret vej tager mindst to timer, hvis man ikke vil smadre både bil og egne indvolde. Hvis det er i regntiden, er det nærmest umuligt at tilbagelægge distancen. I lastbil, der er eneste måde at få afgrøderne ud på, tager det selvsagt også lang tid selv med en traktor i snuden til at hjælpe sig fremad.

- Jo, transport koster, både når vi skal have noget ud og ind, erkender Søren Næsborg.

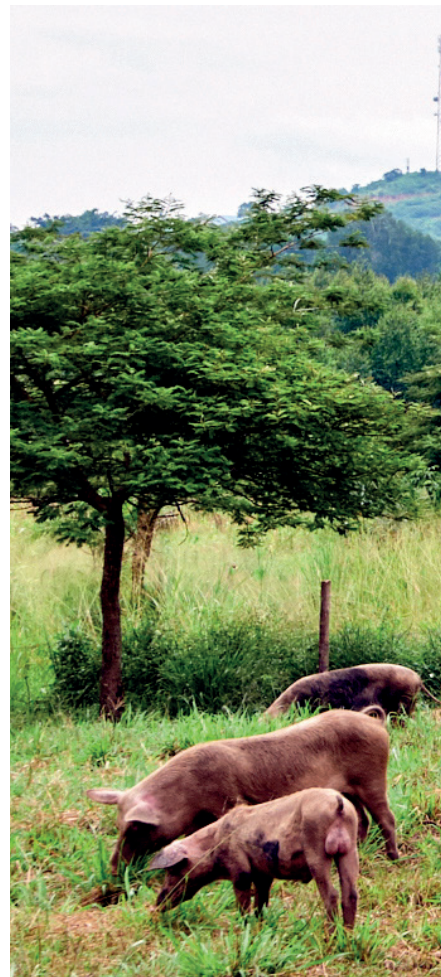
Han og de øvrige ejere af NUAC

Hovedbygningen hos NUAC rummer både bolig og kontor, som tager sig af alt det bureaukratiske, som også gør sig gældende i Uganda.

Fodringen foregår med håndkraft.

GLOBAL FARMING

Kontakt: Jørgen P. Jensen
jbjensen@effektivtlandbrug.dk
21 15 91 21

■ Carlos Mienie har siden maj 2018 været driftsleder hos NUAC, der med 1.400 hektar og 15 medarbejdere på fuld tid er et megastort landbrug efter ugandiske forhold.

startede helt fra bunden med at rydde jorden for krat og vildt græs. Så der var brug for en del udstyr til at gøre det effektivt – fremfor at leje landarbejdere ind til cirka 10 kroner i dagsløn.

- Der var kun en cykelsti herud, da vi kom, men nu er der den jordvej, I har prøvet. Det er trods alt et stort fremskridt.

- Så der er sket rigtig meget her og i landet i øvrigt på de godt 10 år, vi har været i gang, konstaterer han.

Udover at drive landbrug handler Søren Næsborg også med brugte maskiner, som han sender fra Danmark til Uganda i containere.

Salg af udstyr og landbrugsskole

Titus Kasujja og hans hustru, Lydia, samt deres børn er ved at etablere en tilværelse i Uganda med egen virksomhed kaldet Danish Agro Connect.

- Vi har boet i Danmark i mange år, og jeg arbejder stadig derhjemme, fortæller Lydia Kasujja.

Men hendes mand har fortrinsvis været i Uganda siden 2012.

- Jeg håber på, at vi kan få en tilstrækkelig omsætning hernede til, at vi får et levebrød ud af det for hele vores familie, fortæller Titus Kasujja.

Han er involveret i en lokal mælkeproduktion med et mindre antal sortbrogede køer.

- Vores håb er at udbygge produktionen og modernisere den med malkemaskiner med videre, siger han.

Et andet projekt, han går meget op i, er at få en landbrugsskole i gang.

- De unge landmænd skal uddannes meget bedre og meget gerne efter dansk standard tilpasset vores forhold, fortæller han.

Titus Kasujja og de øvrige initiativtagere håber på, at der kan hentes midler i Danmark til at opbygge den landbrugsskole, de drømmer om. Den skal blandt andet kombinere teori og praksis ved at være placeret ude på landbruget med malkekøerne.

■ Elefantgræsset snittes.

Fra maskiningeniør til svineproducent

Hvad pokker kan få en dansk maskiningeniør med fast arbejde hos en stor møbelproducent til at blive svineproducent med mere i Uganda?

- Jeg havde simpelthen lyst til at prøve noget nyt. Og så er min mor fra Uganda, og jeg har venner og familie i Kenya, fortæller George Ramlov. Han kom til Danmark som adoptivbarn og fik dermed sin uddannelse herhjemme.

Nu har han investeret i bygninger og svin på en ejendom med fem hektar, hvor der kan dyrkes forskellige afgrøder til foder med mere. I alt er der nu 80 søer, som hver får omkring 20 grise pr. år. De færdigfede svin vejer omkring 60 kg i slagtevægt og kan sælges til seks-syv kroner kiloet.

Landbruget ligger ikke så langt fra Kampala, hvor grisekødet nemt kan afsættes.

- De fleste ugandere spiser meget

lidt kød, ganske enkelt fordi de ikke har råd til det, konstaterer han.

Men i byerne er der stadig flere, som tjener mere og derfor får økonomisk råderum til dyrere mad såsom kød.

En af de store udfordringer i hans svineproduktion er, at der ingen el er på gården.

- Egentlig vil jeg gerne selv etablere slagteri og lave forarbejdede kødprodukter. Det er dog ikke muligt endnu, fastslår han.

Handler med kakao og har landbrug

Herluf S. Skovbo var endda noget skeptisk, da han var med i en dansk delegation, som skulle se på mulighederne i landbruget i Uganda tilbage i 2009.

Ni år senere virker han og hustruen, Vibeke Nørgaard, rigtig godt tilpas med, at de tog springet fra deres danske virksomhed, Morsø Oliemølle, til

en tilværelse hovedsageligt i Uganda.

- Vi har et mindre landbrug med kakao, majs og forskellige andre afgrøder som bananer, fortæller Herluf S. Skovbo.

Men hovedindtægten for familien er handel med kakao, som de opkøber fra lokale landmænd i den sydvestlige del af Uganda.

- Der er stærk konkurrence i markedet, og vi må tænke os godt om, konstaterer ægteparret.

Men at Uganda er et land med masser af muligheder, er ingen af danskerne med erfaringer fra landet i tvivl om.

■ Her bliver der lavet en foderblanding med mineraler og vitaminer til køerne.

■ Nogle af grisene har adgang til at komme ud.